

การพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
ตำบลสงเปลือย
อำเภอเขาวง ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง
จังหวัดกาฬสินธุ์

คำนำ

การพัฒนาการเกษตรเป็นรากฐานสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการเกษตรที่ต้องสอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของแต่ละพื้นที่ จึงได้จัดทำแผนการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง ประจำปี ๒๕๖๙ ขึ้น

แผนการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา ศักยภาพ และโอกาสในการพัฒนาการเกษตรของตำบลสงเปลือยอย่างเป็นระบบ รวมทั้งกำหนดแนวทาง มาตรการ และกิจกรรมการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยยึดหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรยั่งยืน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรในตำบลสงเปลือยให้บรรลุเป้าหมาย และเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฉบับนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง

จังหวัดกาฬสินธุ์

ปี ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๘
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๙
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๐
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๑
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๑
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	
๓.๑ ฤดูกาล	๑๒
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๓
๔. เส้นทางคมนาคม	
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน	๑๓
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอและตำบล	๑๓
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๔
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๔
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๕

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๖
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๗

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	
๑.๑ เกษตรกร	๑๘
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๖
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๖
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๘
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๘
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๒๙
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๐
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๐
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๒
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๕
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๕
บรรณานุกรม	๔๐

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๙
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๐
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๒
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๓
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๔
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๕
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๕
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๖
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๖
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๖
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๖
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๗
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๘
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๙
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๙
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๙
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๐
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๑
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๒
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๒
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๒
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๓
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๓
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๓
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๔
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๔
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๖
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๒๗
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๘
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๒๙
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๐
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๑
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว ตำบลกุตสิมคุ้มใหม่	๓๒
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๕
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๗

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบล	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบล/อำเภอ	๑๐
๓	แผนที่แสดงความลาดชันตำบล/อำเภอ	๑๑
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบล	๑๒
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบล	๑๖
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๖
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว(พื้นที่ปลูกจริง)	๒๗
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๘
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๒๘
๑๐	แสดงวิธีการตลาดตำบล/อำเภอ	๓๐

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้วยกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

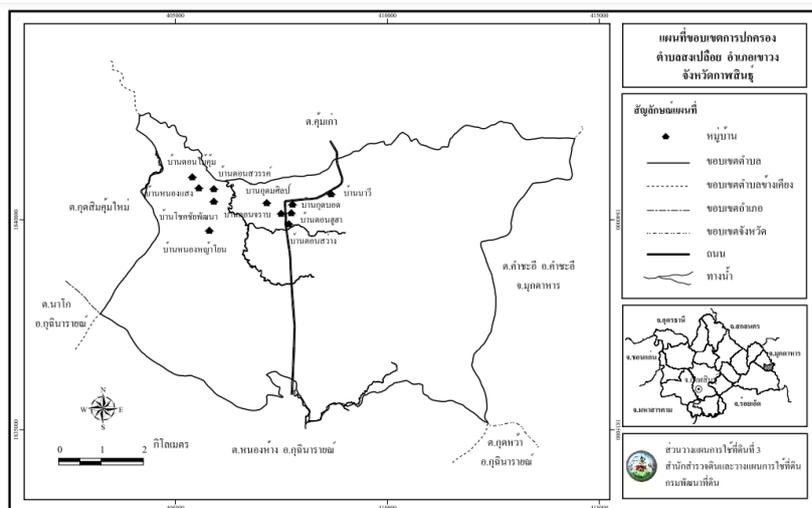
ตำบลสงเปลือย ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเขาวง มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๘,๓๑๕.๖๗ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร ๒๓,๒๙๙ ไร่ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเขาวง

๑.๒ อาณาเขต

ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลคุ้มเก่า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบ้านเหล่า อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลกุตุลิมคุ้มใหม่ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

แผนที่แสดงขอบเขตตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

รูปที่ 2-1 แผนที่ขอบเขตการปกครอง ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลสงเปลือย

(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๑ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบลสงเปลือย

จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน - แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

หมู่ที่	ชื่อ	หมู่บ้าน
๑		ดอนไม้ค้ำ
๒		หนองแสง
๓		หนองยาโยน
๔		กุดบอด
๕		ดอนฮูฮา
๖		นาวี
๗		นาวี
๘		ดอนสวรรค์
๙		ดอนสว่าง
๑๐		อุดมศิลป์
๑๑		ดอนจะหราบ
๑๒		โชคชัยพัฒนา
๑๓		โชคพัฒนา
๑๔		ดอนเจ้าปู่
๑๕		นาคำ
๑๖		หนองตากไห

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

หมู่ที่	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
๑	๑,๕๒๐	๒๓๓
๒	๑,๔๘๗	๑๖๔
๓	๓,๖๐๑	๑๖๙
๔	๑,๒๑๓	๒๑๖
๕	๑,๖๐๖	๑๖๘
๖	๑,๔๙๘	๑๘๔
๗	๒,๘๓๕	๓๖๖
๘	๑,๙๙๘	๑๕๐
๙	๑,๒๐๖	๑๖๔
๑๐	๑,๑๙๓	๑๓๖

หมู่ที่	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
๑๑	๑,๖๖๒	๑๑๒
๑๒	๔๔๓.๖๐	๑๘๖
๑๓	๙๑๕.๐๗	๑๘๒
๑๔	๓,๘๙๗	๒๔๖
๑๕	๑,๕๘๕	๑๕๙
๑๖	๑,๒๑๗	๑๗๖
รวม	๒๘,๓๑๕.๖๗	๓,๐๑๐

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์, พ.ศ.๒๕๖๙

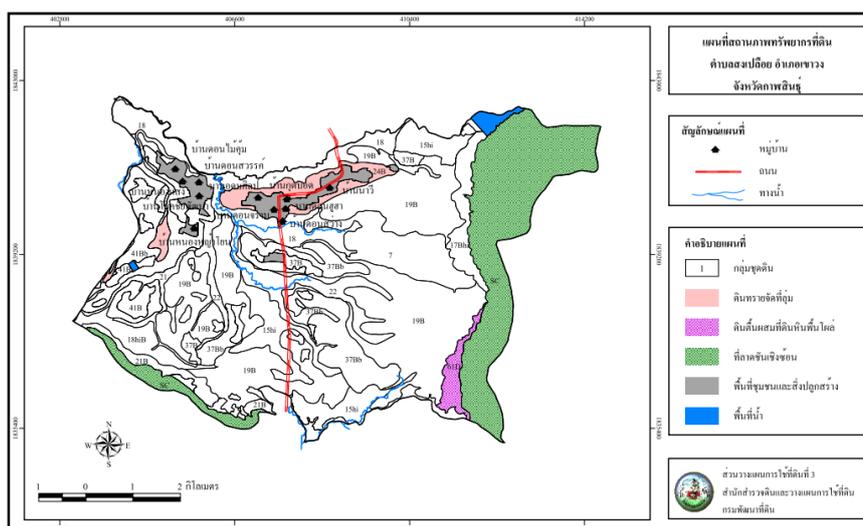
๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตำบลสงเปลือย สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปมีลักษณะประกอบด้วยภูเขาบางส่วนอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของตำบล พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่ทางทิศใต้ของตำบล พื้นที่ตำบลแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะดังนี้

๑. ลักษณะพื้นที่ราบ อยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตำบลการใช้ที่ดินส่วนนี้เป็นพื้นที่ทำนาข้าว
๒. พื้นที่ภูเขาอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของตำบลส่วนมากเป็นพื้นที่ป่าและป่าสงวนแห่งชาติ
๓. ลักษณะพื้นที่ตอนอยู่บริเวณตอนกลางของตำบลและค่อนข้างไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

3-6

รูปที่ 3-1 แผนที่สถานภาพทรัพยากรที่ดิน ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
ที่มา : ส่วนสำรวจजनเนคดินที่ 3 สทว., 2549

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบล/อำเภอ(ที่มา :Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลสงเปลือย อำเภอกวาง มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๖ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

กลุ่มชุดดินในตำบลสงเปลือย

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗: ดินนาในพื้นที่ราบลุ่ม เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว เนื้อดินเป็นดินเหนียว เหมาะสำหรับการปลูกข้าว

กลุ่มชุดดินที่ ๑๘: ดินนาในพื้นที่ราบลุ่มหรือดินร่องเขา มีการระบายน้ำเร็ว เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว

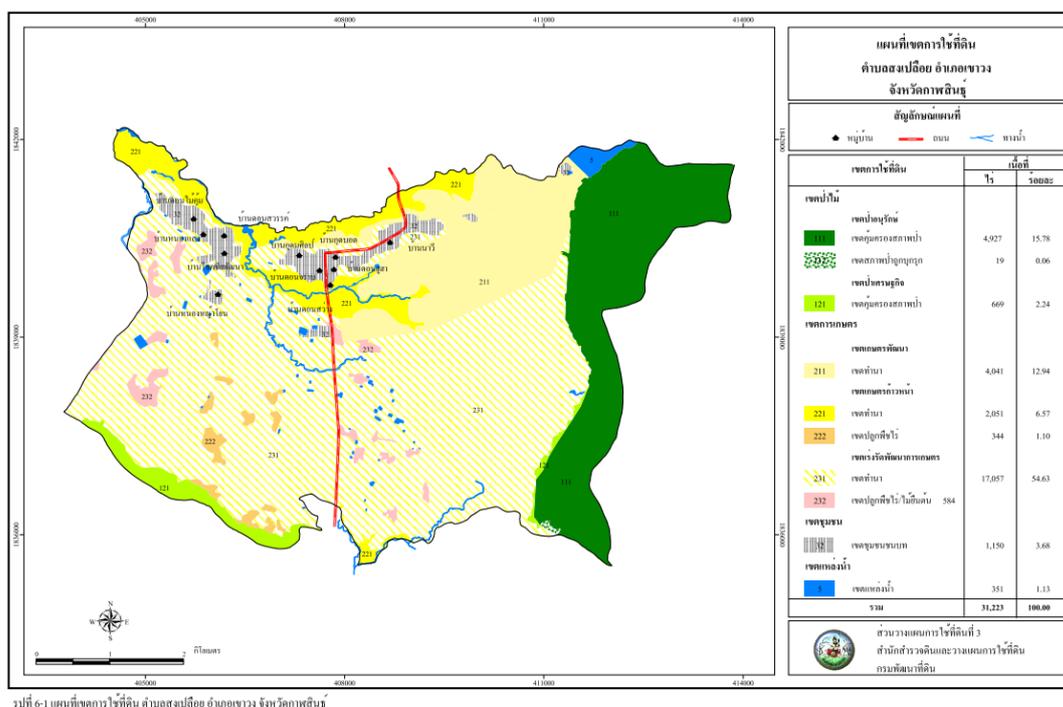
กลุ่มชุดดินที่ ๓๕: ดินไรในพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบชัน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นดินร่วนสีน้ำตาลหรือสีแดง เหมาะสำหรับพืชไร่และไม้ผล

กลุ่มชุดดินที่ ๔๐: ดินไรในพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มักมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

กลุ่มชุดดินที่ ๔๔: ดินต้นถึงชันกรวด ชั้นหินพื้น หรือดินที่มีเศษหินปะปนมาก มักพบบริเวณเชิงเขา

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ (Slope Complex): พื้นที่ภูเขาและเทือกเขาที่มีความลาดชันสูงเกิน ๓๕% ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้และต้นน้ำลำธาร

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน ตำบลสงเปลือย อำเภอกวาง

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลสงเปลือย อำเภอกวาง (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ตำบลสงเปลือย อำเภอลำดวน จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน (Tropical Savanna Climate) แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้
โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		√	√	√								
ฤดูฝน					√	√	√	√	√			
ฤดูหนาว	√									√	√	√

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี ๒๖.๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๗ องศาเซลเซียส ใน เดือนเมษายน และ อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๑.๑ องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคม

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๓	๑๗๓๕	๑๔๔.๕	๑๑๘	กันยายน	๔๑.๘	๑๐.๖	๒๗.๕
๒๕๖๔	๑๑๐๙.๔	๙๒.๔	๑๐๒	กันยายน	๓๙.๕	๙.๖	๒๗.๔
๒๕๖๕	๑๔๗๙.๕	๑๒๓.๓	๑๑๕	กันยายน	๓๘.๔	๑๐	๒๗.๑
๒๕๖๖	๑๖๔๐.๓	๑๓๖.๗	๑๒๑	สิงหาคม	๔๑.๕	๑๑.๒	๒๗.๘
๒๕๖๗	๑๔๑๓.๘	๑๑๗.๘	๑๐๕	กันยายน	๔๒	๑๐.๕	๒๘.๒

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยากาฬสินธุ์, พ.ศ.๒๕๖๗

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน

ตำบลสงเปลือย อำเภอลำดวน มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

เส้นทางคมนาคมหลัก ใช้ถนนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัดในการติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอที่สะดวก โดยมี ทางหลวงชนบทหมายเลข กส.๔๐๔๖ เป็นเส้นทางเลี้ยงเมืองสำคัญที่เชื่อมจากอำเภอลำดวนไปยังอำเภอนาคู ผ่านพื้นที่หมู่บ้านและแหล่งเกษตรกรรมที่มีทิวทัศน์สวยงาม

ถนน รพช.สายบ้านนาวิ-ดอนไม้คุ่ม แยกจากทางหลวงสายเขาวง-ดงหลวง ระหว่างบ้านโพนาดี ถนนลาดยางคมนาคมสะดวก

เส้นทางสายบ้านดอนสว่างถึงตำบลหนองห้าง เป็นเส้นทางถนนลาดยางการคมนาคมสะดวกตลอดปี

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑. ลำพะยั้ง เป็นลำห้วยที่ไหลผ่านเทือกเขาภูพาน อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ผ่านอำเภอเขาวงน้บเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่ประชาชนในตำบลสงเปลือยได้ใช้ในการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์
๒. ห้วยจวนพิมพ์ ได้รับการพัฒนาเป็นบางส่วนเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้น้ำจากห้วยจวนพิมพ์เพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง และใช้อุปโภค บริโภคได้
๓. หนองแสง เป็นแหล่งน้ำที่ชาวบ้านสามารถใช้น้ำเพื่อการเกษตรได้ทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง และใช้น้ำในการอุปโภค ซึ่งยังต้องพัฒนาให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น
๔. ห้วยหินกอง เป็นแหล่งน้ำที่ชาวบ้านสามารถใช้น้ำเพื่อการเกษตรได้ทั้งฤดูฝนและฤดูแล้งและใช้น้ำในการบริโภค
๕. ห้วยครกข้าว เป็นแหล่งน้ำที่ชาวบ้านสามารถใช้น้ำเพื่อการเกษตรได้ทั้งฤดูฝนและฤดูแล้งแต่ในฤดูแล้งน้ำน้อยไม่เพียงพอ

๕.๒ ระบบชลประทานและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

อ่างเก็บน้ำลำพะยั้งตอนบน เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาตามธรรมชาติและเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ประชาชนในเขตพื้นที่ชลประทานใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำลำพะยั้งตอนบนในการทำการเกษตรและประปาหมู่บ้าน เพื่อใช้ในการอุปโภค

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	หมู่ที่	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำลำพะยั้งตอนบน (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	ต.สงเปลือย	๔.๕๐	๓.๕๐	๔,๐๐๐

ที่มา : ชลประทานกาฬสินธุ์, พ.ศ.๒๕๖๗

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	หมู่ที่/ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
๕	พื้นที่ทั่วไป	สระน้ำในไร่นา (ทฤษฎีใหม่)	๓๐๐	--	-	-	-	๐.๔๕	๑๒๐๐

ที่มา : เทศบาลตำบลสงเปลือย, พ.ศ.๒๕๖๙

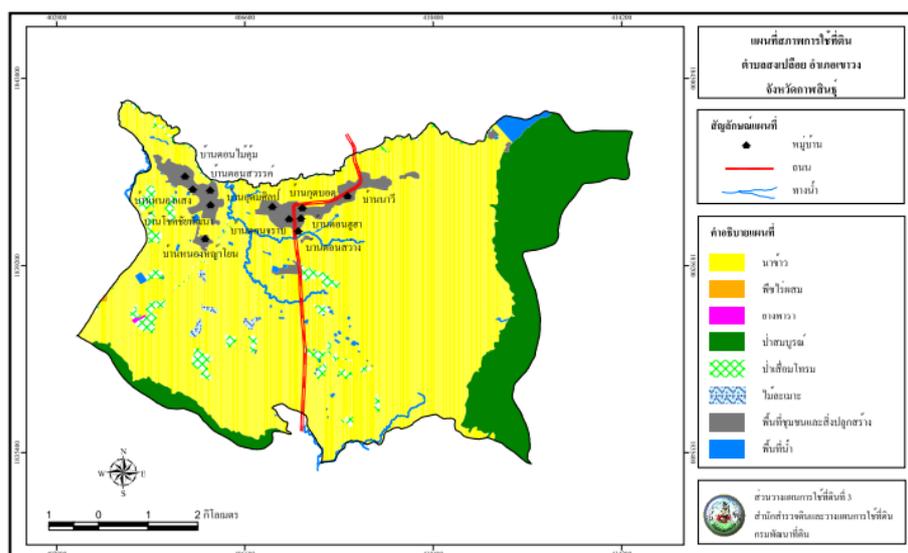
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๒๙๑๐	๘.๙๕
พืชไร่	๕๕๔	๔.๒๖
ไม้ยืนต้น	๕๕๕	๘.๑๖
ไม้ผล	๔๕๐	๐.๒๒
พืชสวน	-	-
พื้นที่นา	๒๐๔๓๑.๑๐	๖๒.๘๖
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๐๙	๐.๓๙
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๘๕๙.๗๐	๒.๖๔
พื้นที่ลุ่ม	๕๙.๕๓	๐.๒๒
พื้นที่น้ำ	๑๓๙๔.๐๑	๔.๒๙
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๙๑๑.๑๘	๕.๘๘
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๗๗๔.๐๘	๒.๓๘

(ที่มา Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙)

3-7

รูปที่ 3-2 แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่มา : ส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินที่ 2 สศว., 2549

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง
(ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ**๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ**

ประชากรตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง ประชากรมีอาชีพหลักคือ ทำนา มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๒๒,๒๙๙ ไร่

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าว (ไร่)	อ้อย โรงงาน (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	.... (ไร่)	.... (ไร่)	พืชอื่นๆ (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
พื้นที่รวม	๓๕,๔๕๐	๑๘,๑๘๖.๖๐	๙๗๔.๘๙	๘๘.๘๓	๑,๖๓๕.๖๓	-	-	-	๒๐,๙๑๒.๕๕

ที่มา Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

หมู่ที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
๑	๓๕	๘๒	-	๔๕	-	๔๕๐	๑๒๐	-	-
๒	๒๘	๖๕	-	๓๘	--	๓๘๐	๘๕	-	-
๓	๔๒	๙๘	-	๕๒	-	๕๒๐	๑๑๐	-	-
๔	๓๑	๗๒	-	๔๑	-	๔๑๐	๙๕	-	-
๕	๓๙	๙๑	-	๔๘	-	๔๘๐	๑๐๕	-	-
๖	๒๕	๕๘	-	๓๒	-	๓๒๐	๗๐	-	-
๗	๓๓	๗๗	-	๔๓	-	๔๓๐	๙๐	-	-
๘	๒๙	๖๘	-	๓๖	-	๓๖๐	๘๐	-	-
๙	๓๖	๘๔	-	๔๖	-	๔๖๐	๑๐๐	-	-
๑๐	๒๗	๖๓	-	๓๕	-	๓๕๐	๗๕	-	-
๑๑	๓๐	๗๐	-	๓๙	-	๓๙๐	๘๕	-	-
๑๒	๒๔	๕๖	-	๓๑	-	๓๑๐	๖๕	-	-
๑๓	๒๖	๖๐	-	๓๔	-	๓๔๐	๗๐	--	-
๑๔	๕๐	๕๐	-	๖๐	-	๔๕๐	๖๐		
๑๕	๔๕	๔๕	-	๔๐	-	๒๕๘	๔๗		
๑๖	๗๔	๒๐	-	๒๖	-	๑๗๐	๕๕		
รวมทั้งหมด								-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๘

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ .....-.....แห่ง คือ .....-.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....

- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน .....แห่ง คือ.....
ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่!.....จำนวน คือ
ชื่อฟาร์ม.....ที่ตั้ง.....

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

หมู่ที่	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
๗	๕	-	๒	-	๑๐	-	
-	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด							

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเขาวง, พ.ศ.๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

ข้าวเหนียวเขาวงกาฬสินธุ์ (Kaowong Kalasin Sticky Rice)

สินค้า GI แห่งความภาคภูมิใจของตำบลสงเปลือย

เรื่องราวและความเป็นมา

ข้าวเหนียวเขาวงเริ่มเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงในตลาดข้าวสารจังหวัดกาฬสินธุ์ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๗ เมื่อกลุ่มผู้ประกอบการโรงสีข้าวขนาดเล็กได้ออกตระเวนหาข้าวคุณภาพดีจากพื้นที่เขาวง

ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง เป็นหนึ่งในพื้นที่หลักที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) สำหรับข้าวเหนียวเขาวงกาฬสินธุ์ ทะเบียนเลขที่ สข ๕๒๑๐๐๒๖ ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒

ภูมิศาสตร์ที่โดดเด่นพื้นที่ปลูกข้าวเหนียวเขาวงกาฬสินธุ์ เป็นพื้นที่ราบระหว่างหุบเขา มีภูเขาล้อมรอบทุกทิศทาง เป็นวงกลมจึงเป็นที่มาของชื่อตามที่ตั้งว่า เขาวง พื้นที่เป็นแอ่งกระทะมีเทือกเขาภูพานกั้นระหว่างอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ กับอำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ดินที่พิเศษ

ดินในบริเวณนี้มีธาตุแคลเซียมและธาตุซิลิกอนสูง ผสมกับภาวะภูมิอากาศที่ยืนแห้งแล้งน้ำน้อยเป็นผลให้ข้าวเหนียวเขาวงกาฬสินธุ์เก็บเกี่ยวก่อนข้าวอื่น มีความนุ่มและหอมมาก

ภูมิปัญญาชาวกูไท

ประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชนเผ่าผู้ไทย ที่มีภาษาพูดเป็นของตนเอง ยังคงไว้ซึ่งวิถีชีวิต วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และพิธีกรรมต่างๆ เป็นสิ่งมรดกภูมิปัญญาที่มีความละเอียดประณีต พิถีพิถันในงานฝีมือประเภทจักสานและงานทางด้านกสิกรรม จึงเป็นจิตวิญญาณของชนกูไท ที่บรรจงผลิตสินค้าเกษตร โดยเฉพาะการปลูก "ข้าวเหนียวเขาวง"

คุณสมบัติที่โดดเด่นแตกต่างจากพื้นที่อื่น

๑. คุณภาพที่เป็นเอกลักษณ์

เป็นข้าวเหนียวเมื่อนึ่งสุกจะหอม และนุ่มไม่แฉะติดมือ Wikipedia

ข้าวที่นึ่งแล้วเมื่อเก็บไว้ในภาชนะปิด หลายชั่วโมงจนข้าวเย็น ยังคงรักษาความอ่อนนุ่มได้อยู่

๒. พันธุ์ข้าวเฉพาะพื้นที่

ปลูกเฉพาะข้าวพันธุ์กอเดี่ยว (ข้าวพันธุ์พื้นเมือง) และข้าวพันธุ์ กข ๖

เป็นข้าวเหนียวที่ไวต่อช่วงแสง ปลูกได้เฉพาะฤดูนาปีเท่านั้น

๓. การผลิตตามมาตรฐาน GI

มีการควบคุมกระบวนการผลิตตามมาตรฐาน GI
ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเก็บเกี่ยวและหลังการเก็บเกี่ยว
การนำปุ๋ยชีวภาพมาใช้ในการผลิต

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรื้อนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรื้อน และประชากร ตำบลสงเปลือย

ที่	หมู่ที่	ครั้วเรื้อน ทั้งหมด	ครั้วเรื้อน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	๑	๒๓๓	๑๖๖	๒๘๓	๒๘๕	๕๖๘
๒	๒	๑๖๔	๕๐	๒๑๕	๑๙๘	๔๑๓
๓	๓	๑๖๙	๓๖๒	๑๓๓	๑๔๖	๒๗๙
๔	๔	๒๑๖	๑๕๒	๒๒๐	๒๓๖	๔๕๖
๕	๕	๑๖๘	๘๒	๑๗๐	๑๗๒	๓๔๒
๖	๖	๑๘๔	๘๓	๒๑๙	๒๒๒	๔๔๑
๗	๗	๓๖๖	๔๐๕	๔๖๑	๔๒๗	๘๘๘
๘	๘	๑๕๐	๑๓	๑๘๐	๑๙๑	๓๗๑
๙	๙	๑๖๔	๑๖๓	๑๖๔	๑๕๖	๓๒๐
๑๐	๑๐	๑๓๕	๒๙	๑๘๓	๑๖๗	๓๕๐
๑๑	๑๑	๑๑๒	๙๐	๑๓๐	๑๔๖	๒๗๖
๑๒	๑๒	๑๘๖	๔๗	๒๑๓	๒๑๕	๔๒๘
๑๓	๑๓	๑๘๒	๑๑๑	๑๘๘	๒๐๔	๓๙๒
๑๔	๑๔	๒๔๖	๔๘๔	๒๐๓	๒๑๖	๔๑๙
๑๕	๑๕	๑๕๙	๘๐	๑๙๐	๒๑๐	๔๐๐
๑๖	๑๖	๑๗๖	๑๔๖	๒๐๔	๒๐๘	๔๑๒
รวม		๓,๐๑๐	๑,๘๖๐	๓,๓๕๖	๓,๓๙๙	๖,๗๕๕

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๙๓	๓๔.๐๒
๕๖ - ๖๕ ปี	๔๓๒	๒๙.๘๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๓๕๐	๒๔.๓๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๒๔	๘.๕๖
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๓	๒.๙๗
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๗	๐.๒๘
รวม	๑,๘๖๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง พ.ศ.๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๕๐๐	๗๒.๑๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๖๐	๒๓.๙๐
รวม	๑,๘๖๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๐๖๐	๘๒.๓๑
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๗๕๐	๒๘.๘๐
เช่า	๓๐	๑.๗๖
รวม	๑,๘๖๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑,๘๕๘	๒	๐	-	๑,๘๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน: ๑๘๑,๒๓๑ บาท/ปี หรือ ๑๕,๑๐๓ บาท/เดือน (ภาคอีสาน ปี ๒๕๖๖)
 รายจ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน: ๒๔๖,๐๐๐ บาท/ปี หรือ ๒๐,๕๐๐ บาท/เดือน ส่วนต่าง (ขาดดุล): -๖๔,๗๖๙ บาท/ปี
 หรือ -๕,๓๙๖ บาท/เดือน เงินช่วยเหลือที่ต้องพึ่งพา: ๖๐,๒๘๘ บาท/ปี หรือ ๕,๐๒๔ บาท/เดือน

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

แหล่งสินเชื่อหลักสำหรับเกษตรกร

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เป็นแหล่งสินเชื่อหลักของเกษตรกรไทย จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร

ประเภทสินเชื่อที่สำคัญ:

สินเชื่อเพื่อการผลิตทางการเกษตร (ปลูกข้าว พืชไร่ พืชผัก ไม้ผล ปศุสัตว์)

สินเชื่อรวมกลุ่ม

สินเชื่อแบบกำกับแนะนำ

สินเชื่อ SME เกษตร

สินเชื่อเกษตรวิวัฒน์ (วงเงินสูงสุด ๘ ล้านบาท สำหรับบุคคลอายุ ๕๐-๕๙ ปี)

สินเชื่อสานฝันสร้างอาชีพ (อัตราดอกเบี้ย ๔% ต่อปี)

ภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ข้อมูลหนี้สินครัวเรือน (ระดับประเทศ ปี ๒๕๖๖)

หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน: ๑๙๗,๒๕๕ บาท

ภาคอีสานมีหนี้สินในระดับสูง เนื่องจากรายได้ต่ำที่สุดในประเทศ

สาเหตุหลักของหนี้สิน:

ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง (ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง เครื่องจักรกล)

รายได้จากการเกษตรไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและราคาผลผลิต

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูงกว่ารายได้

หนี้บัตรเครดิต

หนี้นอกระบบ

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

การนับถือศาสนาประชากรในตำบลสองเปลือย อำเภอเขาวง ส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๕-๙๘ ของประชากรทั้งหมด วัดสำคัญในพื้นที่ เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวภูไทในพื้นที่วัดประจำหมู่บ้านต่างๆ ในตำบลสองเปลือย เช่น วัดวังคำ วัดกกตอง วัดบ้านนาวิ วัดบ้านหนองแสง

ความเชื่อและพิธีกรรม:

การทำบุญตามประเพณีสำคัญตลอดปี

การเข้าวัดในวันพระและวันสำคัญทางศาสนา

การรักษาศีลห้า ศีลแปด

ความเชื่อในเรื่องผี บรรพบุรุษ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

เอกลักษณ์ชาวภูไท (ผู้ไท)

ชาวผู้ไท เป็นกลุ่มชนที่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว โดยเฉพาะ ความรัก ความสามัคคี เคารพนับถือ เชื้อพืงผู้นำชุมชน มีอัธยาศัย อ่อนน้อมถ่อมตนมีความมุ่งมั่นในการรักษาขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณีของตน ไว้อย่างเหนียวแน่น

ประวัติความเป็นมา กว่า ๒๐๐ ปีมาแล้ว ที่ชาวผู้ไท จากแคว้นสิบสองจุไทย ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้อพยพเข้าสู่ดินแดน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในดินแดนประเทศไทย ในสมัยกรุงธนบุรี

กระจายอยู่ในหลายจังหวัดบริเวณรอบๆ เทือกเขาภูพาน ได้แก่ จังหวัดนครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์ อุดรธานี มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ยโสธร อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑			๑	๒๐	๑	๓๐						
๒									๑	๑๐		
๓			๑	๓๐								
๔												
๕												
๖												
๗	๑	๒๕	๑	๑๕	-	-	๑	๑๐	-	-	๒	๕๐
๘												
๙												
๑๐												
๑๑	๑	๒๐					๑	๒๐				
๑๒												
๑๓							๑	๒๐				
๑๔	๑	๕๐										
๑๕	๑	๒๐										
๑๖	๒	๕๐										
รวม	๖	๒๒๕	๓	๖๕	๑	๓๐	๓	๕๐	๑	๑๐	๒	๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒๑
เครื่องดื่ม	๒
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๖๐
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๖๘
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑๒
รวม	๑๖๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑.กลุ่มเกษตรผสมผสานเพื่อการแปรรูปตำบลสงเปลือย	๑๑	สงเปลือย	๑๐
๒.กลุ่มนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด	๑๓	สงเปลือย	๓๐
๓.กลุ่มจักสาน สานผืน (ภูไทสงเปลือย)	๕	สงเปลือย	๒๐
๔.กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ม.๒ ต.สงเปลือย	๔	สงเปลือย	๓๐
๕.ผลิตข้าวเหนียวเขาวงคุณภาพบ้านหนองยาโยน	๓	สงเปลือย	๒๕
๖.กลุ่มผลิตข้าวเหนียวเขาวงบ้านดอนสวรรค์	๘	สงเปลือย	๑๘
๗.กลุ่มผลิตข้าวเหนียวเขาวงคุณภาพกุดบอด ๑ (ดอนจหราบ)	๑๑	สงเปลือย	๔๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนหนองแสงถวิลราษฎร์	๘	สงเปลือย	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองยาโยน	๓	สงเปลือย	๓๐
กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลสงเปลือย	๗	สงเปลือย	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สหกรณ์โรงสีข้าวชุมชนตำบลสงเปลือย จำกัด	๒	สงเปลือย	๑๐๐
กลุ่มเกษตรกรบ้านนาวิ	๗	สงเปลือย	๕๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
๑	-	๑			-	-	-	-	
๗	-	๑	๑	๑	-	-๑	-	-	๑
๑๑		๑				๑			
๑๔		๑				๑			
รวม	-	๔	๑	๑	-	๓	-	-	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑-๑๓	๔	๒	-	๑๖	๑๗	๑๙	๑	-	-
รวม	๔	๒	-	๑๖	๑๗	๑๙	๑	-	-

หมายเหตุ : อาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
๑,๗,๑๖	๓	เกษตรทฤษฎีใหม่,เกษตรผสมผสาน
รวม	๓	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เครือข่าย นายศรารุช คนกล้า	เกษตรผสมผสาน	๑	สงเปลือย
๒	ศูนย์เครือข่ายนางทิพพารณีย์ สมบัติภูธร	เกษตรผสมผสาน	๑๑	สงเปลือย
๓	ศูนย์เครือข่ายนางสาวเบญจมาศ มณีเนตร	เกษตรผสมผสาน	๑๓	สงเปลือย
๔	ศูนย์เครือข่ายนายประชิด ศรีเสน	เกษตรผสมผสาน	๗	สงเปลือย
๕	ศูนย์เครือข่ายนายสมชาย จิตรักญาติ	เกษตรผสมผสาน	๑๔	สงเปลือย

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๓ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	หมู่ที่	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	๒	แปลงใหญ่โรงสีสหกรณ์ตำบลสงเปลือย	ข้าว	๔๑	๓๗๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง,พ.ศ.๒๕๖๙

บทที่ ๒
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลสงเปลือย
อำเภอเขาวง

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

น้ำฝน ชลประทาน บ่อน้ำบาดาล แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

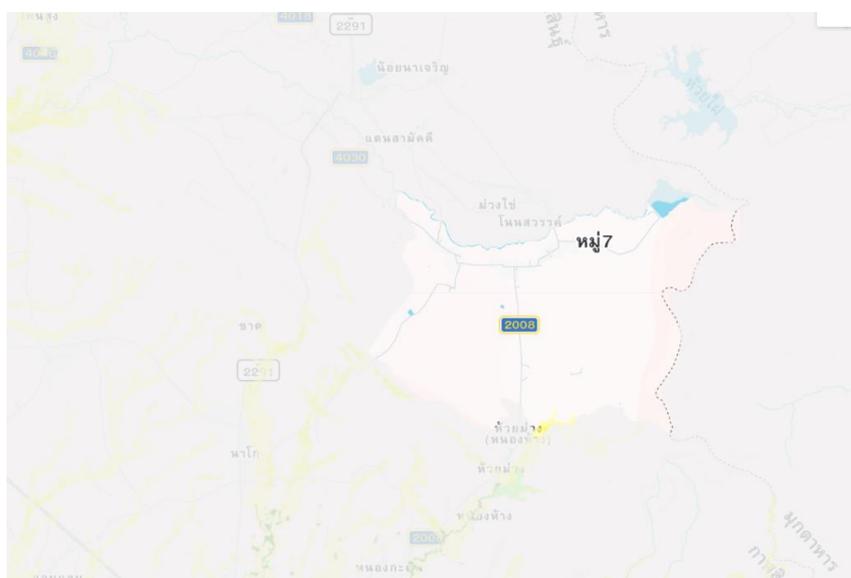
๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลสงเปลือย	๑๙,๗๔	๑๔๔,๗๒	๑๔,๘๘๐	๑,๘๓๐	๑๖๘๗๔

ที่มา: (ที่มา Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙)

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙)

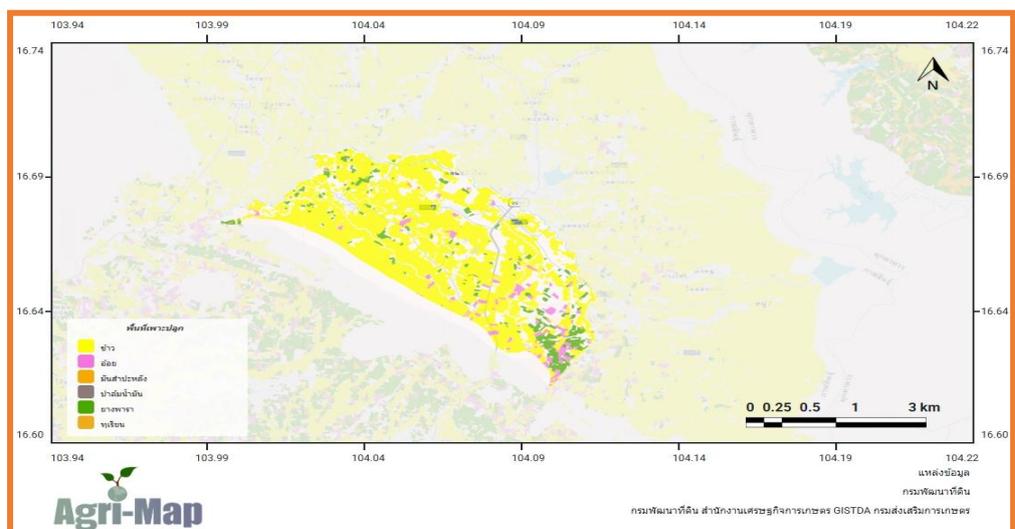
๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๖๖	๑,๕๒๐	๑,๕๒๐	๖๔๘	๕๕๐
๒	๕๐	๔๘๗	๔๘๗	๒๓๑	๔๗๕
๓	๓๖๒	๓,๖๐๑	๓,๖๐๑	๑,๘๐๐	๕๐๐
๔	๑๕๒	๑,๒๑๓	๑,๒๑๓	๖๐๖	๕๐๐
๕	๘๒	๖๐๒	๖๐๒	๓๓๓	๔๕๐
๖	๘๓	๔๙๘	๔๙๘	๒๗๘	๕๖๐
๗	๔๐๕	๒,๘๓๕	๒,๘๓๕	๔๕	๕๑๐
๘	๑๓	๘๙	๘๙	๕๗๘	๔๗๐
๙	๑๖๓	๑,๒๐๖	๑,๒๐๖	๙๓๗	๔๘๐
๑๐	๒๙	๑๙๓	๑๙๓	๓๓๗	๔๖๘
๑๑	๙๐	๖๖๒	๖๖๒	๒๓๐	๕๑๐
๑๒	๔๗	๔๔๓	๔๔๓	๔๘๐	๕๒๐
๑๓	๑๑๑	๙๑๕	๙๑๕	๑,๗๕๓	๕๒๕
๑๔	๔๘๔	๓,๘๙๗	๓,๘๙๗	๕๒๐	๔๕๐
๑๕	๘๐	๕๘๕	๕๘๕	๔๗๐	๔๗๐
๑๖	๑๔๖	๑,๒๑๗	๑,๒๑๗	๖๒๐	๕๑๐
รวม	๑,๘๖๐	๑๙,๙๗๗	๑๙,๙๗๗	๙,๙๘๘	๕๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล/อำเภอ)

- ๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์ข้าวที่ได้รับการรับรองจากกรมการข้าว เช่น ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕, กข๖, กข ๑๕, พันธุ์พื้นเมือง เลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีความงอกสูง สมบูรณ์ ไม่มีโรคและแมลงศัตรูปนเปื้อน บางส่วนยังใช้พันธุ์พื้นเมืองที่เก็บรักษาไว้เอง
- ๒) การเตรียมดิน ไถพรวนดิน ๒-๓ ครั้ง เพื่อกลบตอซังและวัชพืช ไถตะและไถแปรเพื่อให้ดินร่วนซุย ปรับระดับพื้นที่นาให้เรียบเพื่อการกักเก็บน้ำ ส่วนหนึ่งใช้รถไถเดินตาม บางส่วนใช้รถไถขนาดใหญ่ให้เช่าบริการ
- ๓) การปลูกปักดำโดยใช้กล้าอายุ ๒๕-๓๐ วัน ปักดำระยะ ๒๕x๒๕ ซม. หรือ ๓๐x๓๐ ซม. บางส่วนใช้วิธีหยอด (โดยเฉพาะนาดอน) จำนวนเมล็ดต่อหลุม ๓-๕ ต้น
- ๔) ระบบการให้น้ำพึ่งพาน้ำฝนเป็นหลัก (ทำนาปีเดียว) มีการสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น หนอง บึง คลอง บางพื้นที่มีระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ใช้ปั้มน้ำแบบเครื่องยนต์ดีเซลหรือปั้มน้ำไฟฟ้า
- ๕) การดูแลรักษา พรวนดินระหว่างแถว (กำจัดวัชพืช) เดินเช็ดหญ้าในแปลงนา ๑-๒ ครั้ง ตรวจสอบระดับน้ำให้เหมาะสมกับระยะการเจริญเติบโต ซ่อมแซมในส่วนที่ตาย
- ๖) การใส่ปุ๋ย ปุ๋ยเคมี: ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๘ ก่อนปักดำ ใส่ปุ๋ยยูเรียแบ่งใส่ ๒-๓ ครั้ง ตามระยะการเจริญเติบโต ปุ๋ยอินทรีย์: ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ในพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ บางส่วนใช้ปุ๋ยชีวภาพร่วมด้วย
- ๗) การเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวเมื่อข้าวแก่จัด เมล็ดแข็ง (ประมาณ ๘๐-๘๕% สุก) ใช้เครื่องเกี่ยวนวดข้าว ให้เช่าบริการ บางส่วนเก็บเกี่ยวด้วยมือ (ใช้เคียว) ในแปลงเล็กหรือแปลงที่เข้าเครื่องไม่ได้ ตากข้าวเปลือกให้แห้งบนลานตาก
- ๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ตากข้าวเปลือกให้มีความชื้นประมาณ ๑๔% สีข้าวด้วยเครื่องสีข้าวในหมู่บ้านหรือโรงสีในอำเภอ เก็บรักษาในยุ้งฉาง ทุ่งสาน หรือไซโล คัดเมล็ดพันธุ์ไว้สำหรับฤดูกาลหน้า
- ๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู สำรวจและติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด: เพี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพี้ยไฟ หนอนกอ ใช้วิธีชีวภาพ: ปล่อยตัวห้ำธรรมชาติ ใช้น้ำหมักชีวภาพ การจัดการแบบผสมผสาน (IPM) ในกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านการอบรม ไถกลบตอซังหลังเก็บเกี่ยวเพื่อลดการระบาดของศัตรูพืช

เกษตรกรในอำเภอเขาวง มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					←							

สัญลักษณ์   ←.....→ ช่วงฤดูปลูก   △ ปลูกสูงสุด
 ←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว   ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘

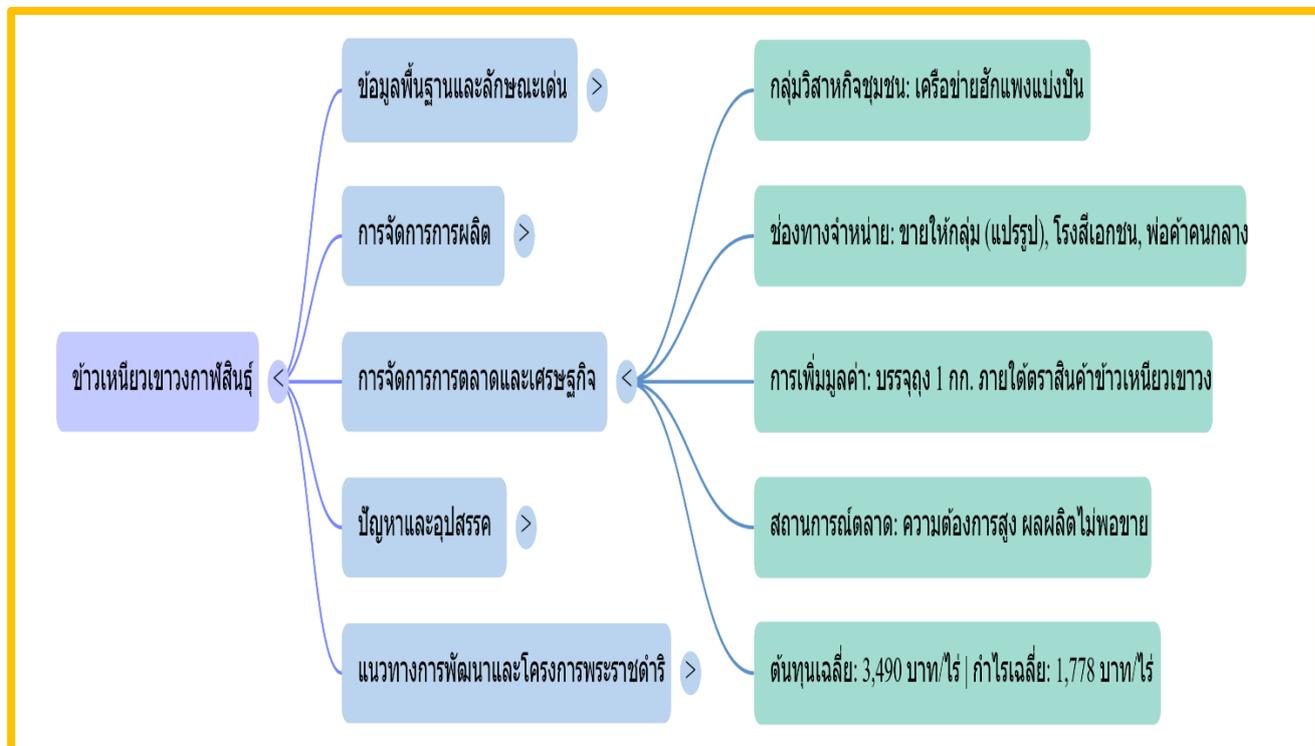
รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน/ในเขตชลประทาน		
	บาท/ไร่	บาท/ไร่	หมายเหตุ
ไถดะ	๒๕๐-๓๐๐	๒๕๐-๓๐๐	ครั้งละ ๒๕๐-๓๐๐ บาท
ไถแปร	๒๕๐-๓๐๐	๒๕๐-๓๐๐	ครั้งละ ๒๕๐-๓๐๐ บาท
ไถพรวน/คราด	๒๐๐-๒๕๐	๒๐๐-๒๕๐	
พันธุ์ข้าว	๑๕๐-๒๐๐	๑๕๐-๒๐๐	๑๕-๒๐ กก./ไร่
ปักดำ/หยอด/หว่าน	๕๐๐-๑,๐๐๐	๕๐๐-๑,๐๐๐	
ถอนหญ้า/เช็ดหญ้า	๓๐๐-๔๐๐	๓๐๐-๔๐๐	หากจำเป็น
ปุ๋ยเคมี	๘๐๐-๑,๒๐๐	๖๐๐-๑,๐๐๐	๕๐-๘๐ กก./ไร่, ๒-๓ ครั้ง
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๑๕๐-๒๐๐	๑๕๐-๒๐๐	๒-๓ ครั้ง
ค่าน้ำ/ค่าไฟสูบน้ำ	๓๐๐-๕๐๐	๕๐๐-๘๐๐	
เก็บเกี่ยว (รถเกี่ยว)	๘๐๐-๑๒๐๐	๖๐๐-๑๒๐๐	
ขนส่ง	๖๐-๗๐	๖๐-๗๐	๑๒๐ บาท/ตัน
ค่าเสื่อมอุปกรณ์	๑๐๐-๒๐๐	๑๐๐-๒๐๐	
เบ็ดเตล็ด	๒๐๐-๓๐๐	๒๐๐-๓๐๐	
รวม	๕,๑๖๐- ๘,๕๐๐	๕,๑๖๐- ๘,๕๐๐	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบลสงเปลือย อำเภอกวาง

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดของตำบลสงเปลือย อำเภอกวาง

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาดข้าว ตำบลสงเปลือย อำเภอกวาง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลสงเปลือย อำเภอกวาง จำนวน ๑,๘๖๐ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๒ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๗	สงเปลือย	ข้าว,พืชฤดูแล้ง	เกษตรกรทฤษฎีใหม่,เกษตรผสมผสาน
๒	๑๑	สงเปลือย	ข้าว,สินค้าแปรรูป	เกษตรกรทฤษฎีใหม่,เกษตรผสมผสาน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๕	๑.ศพก.เครือข่ายนายศราวุธ คนกล้า ๒.ศพก.เครือข่าย นางทิพาภรณ์ สมบัติภูธร ๓.ศพก.เครือข่ายนางสาวเบญจมาศ มณีเนตร ๔.ศพก.เครือข่ายนายสมชาย จิตรักญาติ ๕.ศพก.เครือข่ายนายประชิด ศรีเสน
แปลงใหญ่	๑	๑.แปลงใหญ่ข้าว ม.๒ ต.สงเปลือย
วิสาหกิจชุมชน	๗	๑.กลุ่มเกษตรกรผสมผสานเพื่อการแปรรูปตำบลสงเปลือย ๒.นาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด ๓.จักสาน สานฝัน(ภูไทสงเปลือย ๔.กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ม.๒ ต.สงเปลือย ๕.กลุ่มผลิตข้าวเหนียวคุณภาพบ้านหนองย่าโยน ๖.กลุ่มผลิตข้าวเหนียวเขาวงคุณภาพบ้านดอนสวรรค์ ม.๘ ๗.กลุ่มผลิตข้าวเหนียวเขาวงคุณภาพบ้านกุดบอด(๑) ดอนจหาราบ ม.๑๑
กลุ่มแม่บ้าน	๓	๑.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองย่าโยน ๒.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านกุดบอด ๓.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาวี

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว ตำบลกุตลิมคุ้มใหม่ อำเภอเขาวง

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	- พื้นที่เพาะปลูกข้าวเหนียวเขาวง (พันธุ์ กข.๖, กอเดียว)- เกษตรกร ๙๐% ของประชากรทำนาและเลี้ยงสัตว์- ปลูกข้าวนาปี พึ่งพาน้ำฝน- มีโครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยังส่งน้ำเข้าพื้นที่- ใช้วิธีการแบบภูไท: เก็บเกี่ยวด้วยมือ ตีข้าวด้วยมือ	- โรงสีข้าวในพื้นที่ (สหกรณ์โรงสีข้าวชุมชนตำบลสงเปลือย)- สหกรณ์การเกษตรเขาวง จำกัด- เครือข่ายอีกแพ่งแบ่งปัน (๘๐ ราย)- พ่อค้าคนกลางเข้ารับซื้อในฤดูเก็บเกี่ยว- มีการรวบรวมข้าวกองกลาง	- ตลาดท้องถิ่น- ผู้ค้าส่งรับซื้อข้าวเปลือก ราคา ๑๓,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท/ตัน- ตลาดข้าว GI (ข้าวเหนียวเขาวง)- ตลาดข้าวอินทรีย์/ปลอดภัย- ส่งออกต่างประเทศ
	ปัญหา Pain point	- ขาดน้ำในฤดูแล้ง ผลผลิตไม่แน่นอน- พื้นที่กระจุกกระจายเกษตรกรรายย่อย- ต้นทุนแรงงานสูง (ใช้แรงงานคน)- ขาดข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกที่แม่นยำ- เกษตรกรสูงอายุ ขาดแคลนแรงงาน	- โรงสีมีจำกัด ต้องรอคิว- พ่อค้าคนกลางกดราคา- ขาดอำนาจต่อรอง- ไม่มีคลังสินค้าเพียงพอ- การรวบรวมผลผลิตไม่ทั่วถึง- ขาดมาตรฐานการจับเก็บ	- ราคาผันผวนตามฤดูกาล- ขาดช่องทางการตลาดตรง- ไม่รู้ข้อมูลความต้องการตลาด- การกระจายสินค้าไม่ทั่วถึง- ขาดแบรนด์/บรรจุภัณฑ์ที่แข็งแรง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- DOAE Smartcheck: ตรวจสอบความเหมาะสมพื้นที่- Ricult: ข้อมูลดาวเทียมพยากรณ์อากาศ แนะนำการใส่ปุ๋ย-รดน้ำ- Rice Pest Monitoring: เตือนภัยโรคและแมลง- ปุ๋ยรายแปลง: คำแนะนำการจัดการดินและปุ๋ย- ระบบ GPS/Drone: สำรวจพื้นที่แม่นยำ	- แอปชาวนาไทย: คำนวณต้นทุน-กำไร, ตลาดกลางซื้อขาย- OAE OIC: ข้อมูลราคาสินค้าเกษตร แหล่งรับซื้อ- Blockchain: ตรวจสอบย้อนกลับแหล่งที่มา- ระบบ IoT: ควบคุมอุณหภูมิ- ความชื้นคลังสินค้า- แพลตฟอร์มรวมกลุ่ม: เพิ่มอำนาจต่อรอง	- E-Commerce Platform: Shopee, Lazada, Facebook Marketplace- แอปตลาดเกษตร: เชื่อมผู้ผลิต-ผู้บริโภคตรง- ระบบ QR Code: ข้อมูลผลิตภัณฑ์มาตรฐาน GI- Digital Marketing: โปรโมทแบรนด์ข้าวเขาวง- แอป Kaset ๑๐๐๙: ข้อมูลราคาตลาด
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	- เกษตรกรรายย่อย เฉลี่ย <๑๐ ไร่/ราย- อายุเฉลี่ย ๕๐+ ปี- ทำนาตามวิถีภูไท แบบดั้งเดิม- มีกลุ่มเกษตรกร Smart Farmer บางส่วน- ใช้สมาร์ตโฟน LINE, Facebook	- โรงสีชุมชน- สหกรณ์การเกษตร- พ่อค้าคนกลาง- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร- หัวหน้ากลุ่มเกษตรกร	- ผู้บริโภคท้องถิ่น- ผู้ค้าส่ง- ร้านค้า Modern Trade- ผู้บริโภคที่ต้องการข้าว GI/อินทรีย์- ตลาดส่งออก

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
	<p>ปัญหา Pain point</p>	<p>- ขาดความรู้เทคโนโลยีใหม่- ไม่มีเวลาเรียนรู้ระบบซับซ้อน- ไม่เชื่อมั่นในเทคโนโลยี- ลูกหลานไม่สืบทอดอาชีพ- ขาดทักษะดิจิทัล</p>	<p>- ขาดความโปร่งใสใน การค้า- การสื่อสารไม่มี ประสิทธิภาพ- ข้อมูลไม่ เชื่อมโยงกัน- ไม่มีมาตรฐาน เดียวกัน- ขาดการ ประสานงาน</p>	<p>- ไม่รู้แหล่งที่มาสินค้า- ขาดความเชื่อมั่นใน คุณภาพ- ไม่สามารถ เข้าถึงผู้ผลิตตรง- ขาด ข้อมูลโภชนาการ/ ประโยชน์- ไม่แน่ใจว่า เป็น GI แท้</p>
	<p>แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา</p>	<p>- YouTube/TikTok: เรียนรู้ เทคนิคการทำนาสมัยใหม่- LINE Group: แลกเปลี่ยน ความรู้ ประสานงาน- แอป ชาวเกษตรกร: UI ใช้งานง่าย ภาษาท้องถิ่น- Smart Farmer Training: อบรม เกษตรกรรุ่นใหม่- กระดาน เศรษฐกิจ: วิเคราะห์ความคุ้มค่า</p>	<p>- แพลตฟอร์ม B2B: เชื่อมโยงโรงสี-สหกรณ์- เกษตรกร- ระบบ Dashboard: แสดงข้อมูล แบบ Real-time- Chatbot/AI: ตอบคำถาม อัตโนมัติ- Video Conference: ประชุม ออนไลน์- ระบบจัดการ สมาชิก: ฐานข้อมูลเกษตรกร</p>	<p>- แอป Scan & Verify: สแกน QR ตรวจสอบ แหล่งที่มา- Review/Rating System: สร้างความ เชื่อมั่น- Direct Messaging: ติดต่อ เกษตรกรตรง- Content Marketing: เล่าเรื่องราวข้าวขาวง- Influencer/KOL: รีวิว สินค้า</p>
มิตสินค้า	<p>สถานการณ์ปัจจุบัน</p>	<p>- ข้าวเปลือกเหนียว กข.๖, กอ เดียว- คุณภาพพิเศษ: เหนียว นุ่ม หอม ไม่ติดมือ- ได้ มาตรฐาน GI, GAP, Organic Thailand- ผลผลิต ๔๐๐- ๕๐๐ กก./ไร่- เก็บเกี่ยว พ.ย.- ธ.ค.</p>	<p>- ข้าวสาร (สี)- ข้าวกล้อง- บรรจุถุง/สุญญากาศ- แปร รูป: ข้าวเจ้าชีวิต, ข้าวนา โก- ผลิตภัณฑ์แปรรูป: ขนม ข้าวป๊อบ, เครื่องดื่มข้าวหมัก</p>	<p>- ข้าวสารบรรจุ ๕ กก., ๑๐ กก., ๒๕ กก.- ข้าว สุญญากาศ ๑ กก.- ราคา ๖๐-๗๐ บาท/ กก.- มี Logo GI- จำหน่ายออนไลน์และ หน้าร้าน</p>
	<p>ปัญหา Pain point</p>	<p>- คุณภาพไม่สม่ำเสมอ- ความชื้นไม่คงที่- ปนเปื้อนข้าว พันธุ์อื่น- การเก็บรักษาไม่ถูก วิธี- ขาดการจัดการหลังการ เก็บเกี่ยว</p>	<p>- การสีทำให้เสียคุณภาพ- ไม่มีการแยกเกรด- บรรจุ ภัณฑ์ไม่ทันสมัย- ขาดการ ตรวจสอบคุณภาพ- ต้นทุน การแปรรูปสูง</p>	<p>- สินค้าหมดอายุ/เก่า- ขาดความหลากหลาย- บรรจุภัณฑ์ไม่น่าสนใจ- ไม่มีฉลากโภชนาการ ครบถ้วน- ราคาแพง กว่าข้าวทั่วไป</p>

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- IoT Sensor: วัดความชื้น ข้าวเปลือก- AI Image Recognition: คัดแยก คุณภาพ- Weather Forecast App: กำหนดเวลาเก็บเกี่ยว- GPS Tracking: ติดตามจุด เก็บเกี่ยว- Digital Logbook: บันทึกข้อมูลการผลิต	- QR Code/Blockchain: ตรวจสอบย้อนกลับทุก ขั้นตอน- ระบบจัดการ คลังสินค้า (WMS): ควบคุม Stock- AI Grading System: แยกเกรด อัตโนมัติ- Smart Packaging: บรรจุภัณฑ์ อัจฉริยะ- Certificate Management: จัดการ ใบรับรอง GI/GAP	- E-Label/NFC: ข้อมูล ผลิตภัณฑ์ครบถ้วน- Inventory System: แจ้งเตือนสินค้าใกล้ หมดอายุ- AR/VR: เที่ยวชมแปลงนา Virtual Tour- Subscription Model: สั่งซื้อประจำ- Price Comparison: เปรียบเทียบราคาแบบ Real-time

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาระบบการผลิตข้าวเหนียวเขาวงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรยั่งยืน จังหวัดกาฬสินธุ์
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาการเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและสร้างรายได้เกษตรกร
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลสงเปลือยมีพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการปลูกข้าว ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๘,๐๐๐ ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้สารเคมีในการผลิต ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง คุณภาพดินเสื่อมโทรม และได้ราคาผลผลิตต่ำ การพัฒนาระบบการผลิตข้าวอินทรีย์และข้าวคุณภาพจะช่วยลดต้นทุน เพิ่มมูลค่าผลผลิต สร้างความยั่งยืนทางการเกษตร และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๕.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ด้านการผลิตข้าวอินทรีย์และข้าวคุณภาพ ๕.๒ เพื่อลดการใช้สารเคมีในการผลิตข้าว และลดต้นทุนการผลิต ๕.๓ เพื่อพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานและการตลาดข้าวคุณภาพ ๕.๔ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๖.๑ จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย ๖.๒ พื้นที่การผลิตข้าวอินทรีย์และข้าวคุณภาพ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐๐ ไร่ ๖.๓ ต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ ๒๐ ๖.๔ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ๖.๕ กลุ่มเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP/Organic อย่างน้อย ๑ กลุ่ม ๖.๖ มีการแปรรูปผลผลิตอย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ครอบคลุม ๑๖ หมู่บ้าน
๘. กิจกรรมหลัก	๘.๑ จัดอบรมเกษตรกรเรื่องการผลิตข้าวอินทรีย์และข้าว GAP จำนวน ๔ รุ่น ๘.๒ จัดทำแปลงเรียนรู้ข้าวอินทรีย์ จำนวน ๑๐ แปลง ๘.๓ ส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ ๘.๔ พัฒนาระบบการบันทึกข้อมูลการผลิตตามมาตรฐาน ๘.๕ สนับสนุนการขอรับรองมาตรฐาน GAP และ Organic ๘.๖ พัฒนาช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงผู้ซื้อ ๘.๗ จัดตั้งศูนย์จัดการผลผลิตข้าวคุณภาพระดับตำบล

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวงหน่วยงานสนับสนุน: สำนักงานเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์, เทศบาลตำบลสงเปลือย, กรมส่งเสริมการเกษตร, สหกรณ์การเกษตรเขาวง, กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณรวม ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท- ปีที่ ๑: ๓๐๐,๐๐๐ บาท- ปีที่ ๒: ๓๐๐,๐๐๐ บาท- ปีที่ ๓: ๔๐๐,๐๐๐ บาทแหล่งงบประมาณ:- งบประมาณจังหวัด ๖๐%- งบประมาณกรมส่งเสริมการเกษตร ๓๐%- งบ อบท. ๑๐%
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑๒.๑ เกษตรกรได้รับการอบรมและพัฒนาศักยภาพ ๓๐๐ ราย๑๒.๒ แปลงเรียนรู้ข้าวอินทรีย์ ๑๐ แปลง๑๒.๓ พื้นที่ผลิตข้าวอินทรีย์/GAP ๑,๐๐๐ ไร่๑๒.๔ กลุ่มเกษตรกรได้รับรองมาตรฐาน ๕ กลุ่ม๑๒.๕ ศูนย์จัดการผลผลิตข้าวคุณภาพ ๑ ศูนย์
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>ผลลัพธ์เชิงปริมาณ:</p> <p>๑๓.๑ เกษตรกรลดการใช้สารเคมีลงร้อยละ ๗๐</p> <p>๑๓.๒ ต้นทุนการผลิตลดลงเฉลี่ย ๑,๒๐๐ บาท/ไร่ (จาก ๖,๐๐๐ เหลือ ๔,๘๐๐ บาท/ไร่)</p> <p>๑๓.๓ ราคาข้าวเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๓-๕ บาท/กก.</p> <p>๑๓.๔ รายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท/ไร่/ปี</p> <p>๑๓.๕ ผลผลิตข้าวอินทรีย์/GAP ๗๕๐-๙๐๐ ตัน/ปี</p> <p>ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ:</p> <p>๑๓.๖ เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการผลิตข้าวอินทรีย์และข้าวคุณภาพ</p> <p>๑๓.๗ คุณภาพดินและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น</p> <p>๑๓.๘ ชุมชนมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการการผลิตและการตลาด</p> <p>๑๓.๙ มีตลาดรองรับผลผลิตที่มั่นคงและยั่งยืน</p>

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๑.โครงการพัฒนาระบบการผลิตข้าวเหนียวขาวสู่การพัฒนอย่งยั่งยืนตำบลสงเปลือย	๑. งบประมาณ- ปีที่ ๑: ๓๐๐,๐๐๐ บาท- ปีที่ ๒: ๓๐๐,๐๐๐ บาท- ปีที่ ๓: ๓๐๐,๐๐๐ บาท- รวม: ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๒. บุคลากร- เจ้าหน้าที่เกษตร ๓ คน- วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน- เกษตรกรต้นแบบ ๒๐ คน ๓. วัสดุอุปกรณ์- ปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพ- สารชีวภัณฑ์- เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ- อุปกรณ์การเกษตร- เอกสาร/สื่อการเรียนรู้ ๔. สถานที่- ห้องอบรม- แปลงสาธิต ๑๐ แห่ง- ศูนย์เรียนรู้ ๑ แห่ง	กิจกรรมที่ ๑: การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ๑.๑ จัดอบรมการผลิตข้าวอินทรีย์- หลักสูตร ๒ วัน จำนวน ๒ รุ่น- กลุ่มเป้าหมาย ๑๕๐ ราย ๑.๒ จัดอบรมการผลิตข้าว GAP- หลักสูตร ๒ วัน จำนวน ๒ รุ่น- กลุ่มเป้าหมาย ๑๕๐ ราย ๑.๓ ศึกษาดูงานแปลงเกษตรอินทรีย์- จำนวน ๒ ครั้ง- ผู้เข้าร่วม ๑๐๐ คน กิจกรรมที่ ๒: จัดทำแปลงเรียนรู้ ๒.๑ คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ ๒๐ ราย ๒.๒ จัดทำแปลงสาธิตข้าวอินทรีย์ ๑๐ แปลง ๒.๓ ติดตามและบันทึกข้อมูล	๑. เกษตรกรได้รับการอบรม ๑๐๐ ราย ๒. แปลงเรียนรู้ข้าวอินทรีย์ ๑๐ แปลง ๓. เกษตรกรต้นแบบ ๒๐ ราย ๔. พื้นที่ดำเนินการ ๕๐๐ ไร่ ๕. เกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตข้าวอินทรีย์/GAP เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐ ๖. คู่มือ/เอกสารการผลิตข้าวอินทรีย์ ๓๐๐ เล่ม ๗. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๑๒ ครั้งปีที่ ๒ (๒๕๖๙) ๘. กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วม ๕ กลุ่ม ๙. พื้นที่เพิ่มขึ้นเป็น ๑,๐๐๐ ไร่	ปีที่ ๒ (๒๕๖๙) ๑. เกษตรกรลดการใช้สารเคมีลงร้อยละ ๗๐ ๒. ต้นทุนการผลิตลดลง ๑,๐๐๐-๑,๒๐๐ บาท/ไร่ ๓. ราคาข้าวเพิ่มขึ้น ๓-๔ บาท/กก. ๔. รายได้เพิ่มขึ้น ๒,๐๐๐-๒,๕๐๐ บาท/ไร่ ๕. กลุ่มเกษตรกรได้รับรองมาตรฐาน GAP ๓ กลุ่ม ๖. มีตลาดรองรับผลผลิตแน่นอน ๗. เกษตรกรมีการบันทึกข้อมูลการผลิต ๘๐% ปีที่ ๓ (๒๕๗๐)	ปีที่ ๓-๕ (๒๕๗๐-๒๕๗๒) ๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท/ไร่/ปี ๒. คุณภาพดินและสิ่งแวดล้อมดีขึ้นอย่างยั่งยืน ๓. ตำบลเป็นแหล่งผลิตข้าวอินทรีย์/GAP ที่สำคัญของอำเภอ ๔. มีเครือข่ายการตลาดที่เข้มแข็ง ๕. เกษตรกรมีความมั่นคงทางอาหารและรายได้ ๖. ชุมชนมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ ๗. เป็นแหล่งเรียนรู้ให้ตำบลอื่น ๘. ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	แหล่งที่ ๑: งบประมาณจังหวัดกาฬสินธุ์- จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ปีที่ ๑พ.ศ. ๒๕๖๘ (ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘) กิจกรรม:- อบรมเกษตรกร- จัดทำแปลงสาธิต- ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ปีที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙) กิจกรรม:- ขยายผลแปลง- ขอรับรอง GAP- พัฒนา

		<p>๒.๔ จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เดือน ละ ๑ ครั้ง</p> <p>กิจกรรมที่ ๓: ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และชีวภาพ</p> <p>๓.๑ อบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยหมัก๓.๒ จัดหาวัสดุคิบผลิตปุ๋ยชีวภาพ๓.๓ สนับสนุนการใช้สารชีวภัณฑ์๓.๔ จัดตั้งศูนย์ผลิตปุ๋ยชุมชน ๓ แห่ง</p> <p>กิจกรรมที่ ๔: พัฒนาระบบรับรองมาตรฐาน</p> <p>๔.๑ อบรมระบบบันทึกข้อมูลการผลิต๔.๒ ให้คำปรึกษาการจัดทำเอกสารรับรอง๔.๓ ตรวจสอบประเมินแปลงเกษตรกร</p> <p>๔.๔ ยื่นขอรับรองมาตรฐาน GAP/Organic</p> <p>กิจกรรมที่ ๕: พัฒนาการตลาดและเพิ่มมูลค่า</p> <p>๕.๑ จัดตั้งศูนย์จัดการผลผลิตข้าวคุณภาพ</p> <p>๕.๒ เชื่อมโยงตลาดและผู้ซื้อ</p> <p>๕.๓ พัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า</p>	<p>๑๐. ศูนย์ผลิตปุ๋ยชุมชน ๓ แห่ง</p> <p>๑๑. เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ๒๐๐ ราย</p> <p>๑๒. ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ได้ ๕๐ ตันปีที่ ๒ (๒๕๖๙)</p> <p>๑๓. กลุ่มยื่นขอรับรอง GAP ๕ กลุ่ม</p> <p>๑๔. เกษตรกรมีระบบบันทึกข้อมูล ๘๐%ปีที่ ๓ (๒๕๗๐)</p> <p>๑๕. กลุ่มยื่นขอรับรอง Organic ๒ กลุ่มปีที่ ๒ (๒๕๖๙)</p> <p>๑๖. ศูนย์จัดการผลผลิต ๑ ศูนย์</p> <p>๑๗. ตราสินค้าข้าว ตำบล ๑ ตรา๑๘. มีช่องทางารตลาด ๕ ช่องทางปีที่ ๓ (๒๕๗๐)</p> <p>๑๙. ยอดขายข้าว GAP/Organic ๗๐๐-๘๕๐ ตัน/ปี</p> <p>๒๐. มูลค่าการจำหน่าย ๑๔-๒๐ ล้านบาท/ปี</p> <p>๒๑. รายงานผลการดำเนินงาน ๓ ฉบับ</p>	<p>๘. กลุ่มได้รับรองมาตรฐาน Organic ๒ กลุ่ม</p> <p>ปีที่ ๓ (๒๕๗๐)</p> <p>๙. กลุ่มเกษตรกรทั้งหมดได้รับรองมาตรฐาน ๕ กลุ่ม</p> <p>๑๐. ผลผลิตข้าวอินทรีย์/GAP ๗๕๐-๙๐๐ ตัน/ปี</p> <p>๑๑. มีระบบตรวจสอบย้อนกลับได้</p> <p>๑๒. ชุมชนพึ่งพาปุ๋ยเคมีลดลง ๗๐%</p> <p>๑๓. ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น</p> <p>ปีที่ ๓ (๒๕๗๐)</p> <p>๑๔. ข้าวของตำบลเป็นที่รู้จัก</p> <p>๑๕. มีลูกค้าประจำ/สมาชิก</p> <p>๑๖. ราคาข้าวมีเสถียรภาพ</p> <p>๑๗. เกษตรกรมีอำนาจต่อรองสูงขึ้น</p> <p>๑๘. มีข้อมูลการผลิตที่ถูกต้องครบถ้วน</p> <p>๑๙. มีแนวทางพัฒนาต่อ ยอด</p>	<p>๙. เกษตรกรรุ่นใหม่สนใจประกอบอาชีพเกษตร</p> <p>๑๐. มีการสืบทอดภูมิปัญญาการเกษตรอินทรีย์</p> <p>๑๑. ชุมชนมีสุขภาพดีลดการป่วยจากสารเคมี</p> <p>๑๒. เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน</p> <p>๑๓. ข้าวของตำบลเป็นแบรนด์ที่มีชื่อเสียง</p> <p>๑๔. สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้ตำบล</p> <p>๑๕. ลดปัญหาการย้ายถิ่นไปทำงานนอกพื้นที่</p> <p>๑๖. เยาวชนมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตร</p> <p>๑๗. การพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถถ่ายทอดสู่รุ่นต่อไป</p>		<p>ตลาดปีที่ ๓พ.ศ. ๒๕๗๐(ต.ค. ๖๙ - ก.ย. ๗๐)</p> <p>กิจกรรม:-</p> <p>ขอรับรอง Organic-เสริมสร้างตลาด-ประเมินผล</p>
--	--	--	---	--	--	--	---

		<p>๕.๔ จัดงานแสดงสินค้าและประชาสัมพันธ์๕.๕ ส่งเสริมการขายออนไลน์</p> <p>กิจกรรมที่ ๖: ติดตามและประเมินผล</p> <p>๖.๑ ติดตามแปลงเกษตรกร เดือนละ ๒ ครั้ง</p> <p>๖.๒ ประเมินผลการดำเนินงาน ปีละ ๒ ครั้ง</p> <p>๖.๓ จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน</p> <p>๖.๔ สรุปบทเรียนและข้อเสนอแนะ</p>		<p>๒๐. โครงการเป็นต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๗). แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลสงเปลือย อำเภอกวาง. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาที่ดิน.
- ชลประทานกาฬสินธุ์. (๒๕๖๗). ข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลาง.
กาฬสินธุ์: สำนักงานชลประทานที่ ๖.
- ที่ว่ากรมอำเภอกวาง จังหวัดกาฬสินธุ์. (๒๕๖๙). ข้อมูลเขตการปกครอง. กาฬสินธุ์: ที่ว่ากรมอำเภอกวาง.
เทศบาลตำบลสงเปลือย. (๒๕๖๙). ข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก. กาฬสินธุ์: เทศบาลสงเปลือย.
สถานีอุตุนิยมวิทยากาฬสินธุ์. (๒๕๖๗). ข้อมูลปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี. กาฬสินธุ์: กรมอุตุนิยมวิทยา.
สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๘). ข้อมูลการจำแนกหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรตามอายุ. กาฬสินธุ์: สำนักงาน
เกษตรอำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๘). ข้อมูลลักษณะการประกอบอาชีพและการถือครองที่ดิน. กาฬสินธุ์:
สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร. กาฬสินธุ์: สำนักงานเกษตร
อำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร.
กาฬสินธุ์: สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรและประชาชนชาวบ้าน. กาฬสินธุ์: สำนักงานเกษตร
อำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร. กาฬสินธุ์:
สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่. กาฬสินธุ์: สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว. กาฬสินธุ์: สำนักงาน
เกษตรอำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘. กาฬสินธุ์: สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบและองค์กรเกษตรกร. กาฬสินธุ์: สำนักงานเกษตร
อำเภอกวาง.
- สำนักงานทะเบียนอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลจำนวนครัวเรือนและประชากร. กาฬสินธุ์: สำนักงานทะเบียน
อำเภอกวาง.
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอกวาง. (๒๕๖๘). ข้อมูลด้านปศุสัตว์. กาฬสินธุ์: สำนักงานปศุสัตว์อำเภอกวาง.
- สำนักงานประมงอำเภอกวาง. (๒๕๖๘). ข้อมูลจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ. กาฬสินธุ์: สำนักงานประมงอำเภอกวาง.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกวาง. (๒๕๖๙). ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP. กาฬสินธุ์: สำนักงานพัฒนา
ชุมชนอำเภอกวาง.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์. (๒๕๖๙). ข้อมูลกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์. กาฬสินธุ์: สำนักงานสหกรณ์จังหวัด
กาฬสินธุ์.
- Agri-Map. (๒๕๖๙). แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลสงเปลือย. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการเกษตร.
สืบค้นเมื่อ ๒๕๖๙.
- Agri-Map. (๒๕๖๙). แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบล/อำเภอกวาง. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการเกษตร. สืบค้นเมื่อ
๒๕๖๙.

Agri-Map. (๒๕๖๙). แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลสงเปลือย อำเภอนาดูน. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการเกษตร. สืบค้นเมื่อ ๒๕๖๙.

Agri-Map. (๒๕๖๙). ข้อมูลด้านพืช. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการเกษตร. สืบค้นเมื่อ ๒๕๖๙.

Agri-Map. (๒๕๖๙). แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการเกษตร. สืบค้นเมื่อ ๒๕๖๙.

Agri-Map. (๒๕๖๙). แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการเกษตร. สืบค้นเมื่อ ๒๕๖๙.

มิตรเอิร์ธ (Mitrearth). (๒๕๖๕). แผนที่แสดงความลาดชันตำบล/อำเภอ. สืบค้นจาก mitrearth's post.

Tomorrow.io. (ม.ป.ป.). ข้อมูลสภาพอากาศ. สืบค้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๙.

Wikipedia. (ม.ป.ป.). ข้อมูลข้าวเหนียวเขาวงกาศสินธุ์. สืบค้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๙.